

Честита Седмица на гората!
4-10 април 2022 г.

Родопи
снимка Йордан ДАМЯНОВ

Българска

Издание
на Съюза
на лесовъдите
в България

ГОРА

ISSN 1312-7055

Брой 2 (86), год. XVIII, март 2022 г., София 1303, ул. "Антим I" №17

www.bulgarian-foresters.org

e-mail: bggora@abv.bg

Общото събрание на Съюза на лесовъдите в България подкрепи всички инициативи за самостоятелно и единно горско ведомство

На заседанието на ОС на СЛБ на 11 март бяха приети отчетът за дейността на СЛБ и годишният финансов отчет за 2021 г. и проектът за бюджет за 2022 година. Поради усложнената епидемиологична обстановка Общото събрание бе проведено в комбинирана форма (присъствено и не присъствено).

С едноминутно млчание и ставане на крака бе почетена паметта на починалите членове на УС или ОС на СЛБ и на всички колеги, починали през годината.

Отчетът за дейността на СЛБ за 2021 г., приет от УС на СЛБ, бе публикуван изцяло в брой 5/2021 г. на в. „Българска гора“. Това позволи да се отбележат някои допълнителни срещи, като проведената в хотел „Балкан“ в София на 17.01.2022 г. по инициатива на СЛБ и много НПО дискусия по проблемите на горското стопанство

и на Антон Гръбчев - колеги от ЮЗДП - Благоевград, които загинаха при пожар, а Стоян Ковачев бе тежко обгорен. Бе направено и прието предложение на далите живота си за българската гора Валери Димитров и Антон Гръбчев посмъртно да бъде връчен „Почетен знак“ на СЛБ за 2021 година. Беше прието предложение да се обсъди с ръководството на Югозападното държавно предприятие възможността за поставяне на паметен знак за загиналите колеги.

Бе прието предложението на УС за намаляването на тиража на в. „Българска гора“ от 1800 на 1000 бр., с което се цели намаляване на разходите за печат и хартия, както и по-правилно разпределение на вестника само за членовете, които го очакват, включително за ветераните от различните краища на страната.

ство и отделянето на ИАГ от Министерството на земеделието, както и необходимостта да се промени законодателството, като се регламентира отделянето и на държавните горски предприятия и създаване на единно ведомство - Държавна агенция по горите към Министерския съвет.

Бе проведена среща с регионални организации от дървообработващата и мебелната промишленост от Троян, Разлог и гр. Гоце Делчев, на която бе приета декларация за отменяне на заповедите на министъра на земеделието за ограничаване на ползването от зрелите гори и за подпомагане на бизнеса във връзка с покачване на цените на енергоносителите. Състоя се среща с Корнелия Нинова - вицепремиер и министър на икономиката, по тези въпроси, като бяха поети конкретни ангажименти в областта на подпомагане на фирмите от дърводобива, преработката на дървесина и мебелната промишленост и осигуряване на суровина - ценна иглолистна и широколистна дървесина, за да се преодолее назряващото недоволство и икономическа миграция на работници освен от дърводобива и от дървопреработващата индустрия.

Констатиран се назряващи протести и предстоящи фалити на множество малки и средни фирми, занимаващи се с дърводобив и дървообработване, които не се подпомагат за цените на тока и газа, не получават и подпомагане за COVID мерките, а поръчките и сключените договори не позволяват промени на цените на изделията.

ОС подкрепи участието на представители на СЛБ в работни групи по изготвяне на Стратегическия план за развитие на горите и горското стопанство до 2030 г., както и в приемането на българския FSC стандарт, в работната група по Мониторинг и оценка на изпълнението на Националната стратегия и политика за горите до 2024 година.

Общото събрание прие отчета на проекта по инициативата „Горичка в количка“, който бе проведен в 7 области, с участието на 3530 ученици и 281 преподаватели.

СЛБ не разполага с възможности за опровержение на шумно разгласявани в медиите нерегламентирани връзки и практики с участието на наши колеги, които впоследствие се опровергават по категоричен начин от компетентните органи. До голяма степен журналистите са предубедени и каквото и да се случи на територията на съответното горско стопанство, почти винаги вината се свързва с горските, а опровержението (ако има такова) се представя в съкратен вид или въобще не се публикува.

Широко и задълбочено бе дискутиран въпросът за самостоятелно горско ведомство, което да определя и осъществява политиката в горите и да подготви промените в Закона за горите в съответствие с промяната на политиката в горското стопанство.

ОС прие отчета за кампанията за събиране на доброволни дарения на средства за пострадали от пожара в ЮЗДП. Към събраните 10 765,90 лв., в които се включиха много членове на СЛБ, бе одобрено и дарение от 900 лв. от средствата на Съюза, а сумата от 11 665,90 лв. бе преведена на семействата на Валери

Обсъдено и прието бе виждане, че могат да се наложат корекции в бюджета за 2022 г. поради необходимостта да се поръчат и изработят почетни знаци на СЛБ, да се отпечата членски карти, като се избера най-добрите оферти и да се предложи решение на ОС.

Безспорно признание за СЛБ е участието ни в дейността на XX конгрес на Съюза на европейските лесовъди, на който присъстваха д-р инж. Анна Петракиева, инж. Севдалина Димитрова и проф. д-р Иван Палигоров. Д-р Петракиева бе избрана за вице-президент на СЕЛ, което е много висока оценка за дейността ѝ досега. От Президентството на СЕЛ бе отправено предложение, което ще бъде обсъдено в УС, и на заседание на следващото ОС ентусиазно да се приеме домакинство на СЛБ и България на XXI редовен конгрес на СЕЛ през 2025 година.

Дискутиран бе въпросът за регистрацията на лесовъдската практика, евентуално при промени в Закона за горите, да се предостави на СЛБ като браншова организация, както е в някои страни от Европа. Бе поставен отново въпросът за регламентиране в Закона за горите на длъжността „горски педагог“, с ред и условия, при които колегите ще придобиват квалификация и ниво на подготовка и участие в обмен на добри практики и успешна работа в тази насока.

Обща бе констатацията, че работещите в горите, които са основна жива сила при гасенето на горски пожари, са със старо, недостатъчно и неподходящо оборудване, а доброволците не са добре подготвени. Ангажимент да се гасят пожарите в горите е на ГД „ПБЗН“ и не бива горските стопанства да извършват техните дейности. Лесовъдите могат да посочат как по-бързо и безопасно да се придвижат силите за гасене на горски пожар, откъде да се снабдяват с вода. Налага се поне веднъж годишно да се провеждат курсове по пожарна безопасност, както и закупуването и използването на специализирана техника за гасене на горски пожари. Бе обърнато внимание на някои противоречия в Закона за движение по пътищата, по-специално за МПС със специален режим на движение, което е решено в подзаконов нормативен акт. Бе дискутиран въпросът за промените в Наредбата за сечите и ограниченията, налагани със заповеди на министъра на земеделието.

На вниманието на заседанието на Общото събрание бяха представени няколко предложения, сред които отбелязването на 115-та годишнина на СЛБ през 2024 г., с поканата към ръководството на СЕЛ; как да се преодолее изоставането в събирането на членския внос, както и по-активното участие на членовете на Съюза за излъчване на съответните претенденти за призове на СЛБ по случай Седмицата на гората.

Проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ
Председател на СЛБ

По-информирано общество за многостранните
ползи от горите

На стр. 3

Сдружение „Клуб Фортуна“ -
20 години разбирателство, взаимопомощ
и подкрепа

На стр. 5

Зелен паметник в чест на Васил Левски

На стр. 8

Пред Седмицата на гората

Седмицата на гората - този чудесен горски празник, преборил се с историческите превратности и успял да се превърне в символ на професионална гордост за българския лесовъд, е повод за признание към всички, дали дори частица от своя живот в името на горското дело.

Много е казано за успехите на горското стопанство в България. Възхвалявано, но понякога и недооценявано е онова, което бе направено в предишните години и десетилетия за съхраняването и опазването на българската гора. Но то не може да бъде оспорвано или забравено, защото е пред очите на цял народ. Безкрайните масиви от млади гори, ширнали се по някогашните оголени склонове на планините ни, покрай тучните поля и около градовете и селата, са нецененимо национално богатство и надали може да се намери българин, който да отнеме моралното право на българският лесовъд да се чувства творец. Затова пък лесовъдите са длъжни да приемат достойно обществената критика за допусканите грешки, за онова, което още не е направено за нашите гори. И нека в предстоящите дни, посветени на гората, да не забравяме, че ни предстоят изпитания и много усилия, за да изведем в тези трудни времена горското ни стопанство отново на онова равнище, което ни се полага като страна с развито лесовъдство и съхранени естествени горски ресурси.

Време е да обединим усилията си за разрешаване на проблемите в горското стопанство. Да отстояваме своето достойнство. Да се противопоставяме на всякакви опити за разграбване на зеленото богатство на страната, да се борим срещу всякакво пренебрегване на националните интереси, свързани с горите. Нека докажем, че лесовъдството не е само нашата професия, но и призвание. Нека пазим неопетнено лесовъдското звание и честно да се грижим за гората.

Седмицата на гората по традиция е повик да се даде материален израз на чувствата и обичта към гората, да се отправят призови за залесяване, за създаване на нови гори, за повече грижи към тях. И затова, наред с поздравленията, които си отправяме, да не забравяме за отговорността и задълженията, които носим всички - цялата лесовъдска колегия, държавата и обществото за опазването на горите на България, защото те са неделима част от природната среда, в която живеем.

Обръщение до министъра на земеделието

Ние сме Коалиция от 12 неправителствени организации, включващи двата горски синдиката, Съюза на лесовъдите в България и още 9 организации, чиито членове са лица, практикуващи в горите на България. Всички сме изключително ангажирани с проблемите в горския сектор и желаем да допринесем за тяхното решаване.

Реформата през 2011 г., която имаше по-скоро лобистки, а не политически характер, вкара целия сектор в негативна спирала, чиито резултати бяха пагубни за горските професии, държавната колегия и най-вече за Българската гора. Проблемите, натрупани в периода от тогава до сега, са многобройни. В настоящото Обръщение към Вас не желаем да се впускаме в детайли и искаме да маркираме основните натрупани проблеми, на които настоящото управление на Министерството на този етап не обръща подобаващо внимание.

Предвид капсулирането и непрозрачността, която Вие наследихте в Министерството на земеделието за дейността на горския сектор, обществото и Правителството са в неведение за огромния обем натрупани негативи, особено в държавните гори, които са най-ценният и скъп обществен ресурс в страната. За жалост не виждаме промяна на тази политика и всички наши опити да получим реална информация за изминалия период не получиха удовлетворение. В пълен разрез с декларациите на новото коалиционно правителство за прозрачност, борба с корупцията и ползване на обществена експертиза, Министерството на земеделието, в частност администрацията на горския сектор, не откликват на желанието ни за по-голяма информираност и ползване на експертния потенциал, който притежаваме.

През изминалите 11 години и общественият, и частните гори реализираха огромен срив, който засега Министерството не показва пред обществото. Изготвеният от отговорната администрация проект на Анализ на периода 2013-2020 г., който трябва да бъде основата на Стратегиата за горите до 2030 г., е крайно некоректен, прикрива голяма част от огромните ресурсни загуби в горите, изразяващи се в милиарди левове, и натрупаните напрежения в сектора, за пълния отказ от водене на адекватна горска политика, за цялостното изоставяне на процесите на квалификация на кадрите и снижаване на професионализма, на проблемите в поднормативната база, които с лобисткия си уклон създадоха корупционни практики и спряха развитието

на дърводобивния бранш, за претърпаното изоставяне и подценяване на много от лесовъдските практики, което поставя пред огромен риск бъдещето на горите, на формирането на феодализация и натрупване на незаконни действия в ловните стопанства и други незаконосъобразни действия в сектора.

Нашата Коалиция настоява пред Вас за рязка промяна в политиката на Министерството в горския сектор и Ви предлагаме да извършите следните неотложни действия:

1. Да се извърши сериозен анализ на периода 2011-2021 г. на дейността на ДП, включващ изпълнението от тях на горскостопанските планове. Анализът да се извърши съвместно с наши експерти и други външни специалисти. На основание на този критичен анализ да се предприемат професионални и организационни мерки.

2. За ресорен зам.-министър да бъде назначен лесовъд от практиката, който да въведе лесовъдски подходи в горите и ефективна горска политика.

3. Съгласно първоначалните коалиционни планове спешно ИАГ да се преобразува в ДАГ с всички функции, присъщи на държавен орган за управление на горския сектор, включително и непроведената досега горска политика, към Премиера на Републиката.

4. Държавна агенция по горите, а не Министерството на земеделието, да изготви нов Закон за горите в унисон с новите европейски изисквания за единно горско стопанство и да се пристъпи към обединяване на целия горски сектор към новата структура. ДАГ да изготви на основание на извършения секторен анализ Стратегиа за горите 2030 г. и Стратегиа за ловното стопанство.

5. Да се организира Временен обществен експертен съвет към министъра на земеделието, включващ участието на наши членове, който да препоръча и наложи належащи мерки за спиране на разрухата в българските гори, като действието на Съвета да продължи, докато излезе новият Закон за горите и новата структура поеме задължението си по водене на общественополезна и екологосъобразна горска политика.

Предлагаме да организирате предложението от нас действия в срок до 30 април 2022 година. Коалицията си запазва правото да предприеме всякакви законни действия, включително протестни, при липса на отклик от Ваша страна.

Инж. Руслан МИХАЙЛОВ
говорител на Коалицията

СЪЮЗ НА ЛЕСОВЪДИТЕ В БЪЛГАРИЯ

1000 София, ул. "Антим I" 17

До
Чл.-кор. проф. д.н. Иван ИЛИЕВ
Ректор на Лесотехническия университет
Относно: Идеа за обединяване на университети

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН РЕКТОР,

от името на ръководството на Съюза на лесовъдите в България изразявам сериозното безпокойство на над 3900-те ни членове от 7000-ата лесовъдска колегия с висше образование относно тиражираните в публичното пространство идеи за обединяване и реструктуриране на висши училища в България. Особено ни безпокои фактът, че не става дума за създаване на „университетски мрежи“, които да правят наука или съвместни програми за обучение на студенти при по-високо качество, а за административно и механично сливане на утвърдени в своето развитие университети.

От името на ръководството на Съюза на лесовъдите в България заявяваме нашата непоколебима подкрепа и ще положим всички усилия за запазване на самостоятелността, целостта и автономията на Лесотехническия университет заедно с ръководството на ЛТУ.

В нашите съвместни усилия ние се ръководим от следните безспорни факти:

1. Висшето лесотехническо образование има 97-годишна история и традиции, пренесени у нас от колегите, завършили висше образование в цяла Европа в началото на ХХ в. и доразвити във времето, когато през 1953 г. е създаден Висшият лесотехнически институт като самостоятелно висше училище, което с решение на Народното събрание от 1995 г. е със статут на университет. Наименованието - Лесотехническият университет, е утвърдено и популярно както в България и Европа, така и в целия свят.

2. Ръководството на Съюза на лесовъдите в България е гордо, че през годините ЛТУ се утвърди като съвременен университет, служещ за пример в подготовката на специалисти с висше образование в 4 области на висше образование, в 8 професионални направления и 11 базови специалности, някои от които са уникални: горско стопанство, технология на дървесината и мебелите, ландшафтна архитектура, екология и опазване на околната среда, ветеринарна медицина, агрономство, растителна защита, инженерен дизайн (интериор и дизайн на мебели), компютърни технологии в мебелната индустрия, алтернативен туризъм и стопанско управление в сферата на горското стопанство и горската промишленост.

3. ЛТУ е пример за отлично партньорство и синхрон с потребностите на бизнеса. Трансферът на иновации и знания за решаване на конкретни технологични, екологични, икономически и управленски проблеми при управлението и устойчивото развитие на биологичните ресурси позволява внедряване на иновативни модерни технологии и производство на нови продукти с пазар в България и чужбина.

4. ЛТУ е пример за успешно развитие на науката и практиката в горското стопанство у нас и в Европа. Като водещ партньор по кооперативната програма „Оценка и мониторинг на въздействие на замърсения въздух върху горските екосистеми“ от 1986 г., по Програмата за екологичен мониторинг на горските екосистеми, заедно с 42 страни от Европа, Канада и САЩ; от 1997 г. - по Международната програма по интензивен мониторинг на горите, свързана с оценка на промените в наблюдавани горски местообитания; по международните проекти „Повишаване ефективността на опазване на влажните зони“, „Моделите за адаптивно управление на горите (MOTIVE)“; заедно с 21 партньори от 13 страни на Европа „Интегрирано ориентирано към бъдещето управление на горските ландшафти в Европа“ - INTEGRAL, „Разработването на холистична стратегия за управление на горските пожари в Европа (FirEUrisk)“ и други.

5. Лесотехническият университет работи в тясно сътрудничество с всички, за които подготвя специалисти с висше образование, за повишаване на качеството на обучение и на академичния състав. Непрекъснато обновява материалната си база, усъвършенства учебната документация и методите за преподаване, съгласно изискванията на потребителите от бизнеса, от научните и изследователските организации, държавната, областните и общинските администрации и неправителствените организации.

Уважаеми г-н ректор,
от името на ръководството на Съюза на лесовъдите в България заявявам категорична подкрепа за запазване на самостоятелността и автономията на Лесотехническия университет.

Убедени сме, че механичното обединяване и намаляването на броя на университетите няма да доведе до повишаване на качеството на обучение и научноизследователската работа, а по-скоро до административен хаос и понижаване на качеството с тежки дългосрочни последствия за обществото.

Лесотехническият университет се ползва не само с нашата непоколебима професионална подкрепа, но е в синхрон с общественото одобрение и очакване за развитие на науката и образованието в областта на устойчивото управление и използване на биологичните ресурси.

С безрезервна подкрепа и увереност в ползотворното ни сътрудничество!

07.02.2022 г.

Проф. д-р Иван ПАЛИГРОВ
Председател на СЛБ

Кадровото обезпечаване на горското стопанство в България

Внедряването на нови модерни техники и технологии в промишлеността, селското стопанство, търговията и обслужването, социалната дейност и обществените организации е повече от необходимо за прогресивното развитие на тези сектори от икономиката и общественото устройство на страната. Не по-малко важна е и постоянната грижа на държавата и обществото за подготовката на висококвалифицирани специалисти и добри ръководители в голямото разнообразие от специалности и дейности у нас и за поддържане на най-високо равнище на тяхното професионално и управленско развитие, особено чрез различните форми на следипломна квалификация.

Това в най-голяма степен се отнася и за кадрите, които управляват, стопанисват, охраняват, опазват и възобновяват най-голямото природно богатство на България - нейните гори, които се разпростират върху 34 % от територията ѝ.

За високото качество в управлението на българското горско стопанство до края на ХХ в. основна заслуга, а няма да бъде грешка, ако се каже - и единствена, имат горските специалисти от трите

нива на ръководство - министерство, регионални управления и горско стопанство. Дейността на специалистите, завършили висше лесотехническо образование, се наблюдаваше и ежегодно се отбелязваше в професионални характеристики за всеки един специалист поотделно. В тях, освен кратките биографични данни, най-подробно се описваше как специалистът през изминалия период се представя като професионалист и ръководител и какви управленски възможности има.

Преподавателите от Лесотехническия университет се интегрисираха и знаеха във всеки един момент техните възпитаници къде са на работа, как се справят като специалисти и ръководители, в кой сектор на науката или практиката имат наклонности и какви са техните потенциални възможности за бъдещо развитие.

За компетентното изпълнение на технологичните задачи на терена по стопанисването, възобновяването и лесоползването голяма заслуга имат и кадрите със средно лесотехническо образование, завършили действащите по онова време Горски техникуми във Велинград, Тетевен, Батак, Берковица и Банско.

Горските специалисти на трите

нива от ведомството бяха униформени, имаха право да носят оръжие и с поведението си сред обществеността предизвикваха уважение и уважение към горската служба. Определени служители постоянно наблюдаваха как се представят специалистите с висше и средно образование, в каква област се развиват най-положително, какви са възможности за тяхното кадрово израстване и периодично изпращаха кадри на преподавателска - т. нар. следипломна квалификация.

Горските служители професионално и съвместно изпълняваха своите функции и задачи, защото знаеха, че зад тях стои едно мощно министерство, което винаги е готово да ги защити, да ги подкрепи и в най-трудните и проблемни ситуации, в които изпадаха служителите, заети с охраната и опазването на горите.

От разговор с водещи ръководители от Изпълнителната агенция по горите стана ясно, че в тази институция нямат никаква информация за реализацията на младите специалисти в практиката.

В държавните горски предприятия и ръководените от тях териториални подразделения съществува пълен безпорядък в устройството и кадровото развитие на специали-

стите. Утвърдени директори на горски и ловни стопанства биват уволнявани, преназначавани, остават дълго време без работа, единствено по настояване на различни частни дърводобивни фирми, защото се опитват да вкарат ред и законност при добива на дървени материали и ловната дейност, което влиза в разрез с финансовите интереси на частните фирми.

Дълъг е списъкът на директорите на горски стопанства, които през последните години биваха уволнявани, премествани, преназначавани от едно стопанство в друго, напълно безпринципно и неоснователно. Впрочем, принципът навсякъде бе един и същ. Тези ръководители действаха против нарушителите на законите, правилниците и наредбите, против браконьерите в гората.

За да бъде назначен специалист на подходяща длъжност в горското стопанство или в дирекцията на предприятието, трябва да се получи внушение, предложение от управляващата партия. В държавните горски предприятия не се води никакво наблюдение върху развитието и възможностите за израстване на специалистите. Тревогата за това, което става с кадрите в горските стопанства, нараства.

От униформените и авторитет-

ните представители на горската власт и помен не остана! Преди известно време националните медии показаха как група развилнели се роми, превозващи на конски каруци незаконно добита дървесина, се навърлят върху двама горски служители от Самоковското горско стопанство и ги пребиват. Този случай не е единичен.

Специалистите и служителите от системата на горското стопанство, натоварени с охраната и стопанисването на горите, са без самочувствие на държавни служители.

Кадровото състояние в общинските лесничества и други частни гороподделения в никакъв случай не е по-добро.

Повече от необходимо е час по-скоро да се извърши кадрово оздравяване в горското стопанство в България. Да се направи кадрова оценка на ръководните длъжности в трите нива на управление. Тези ръководители, на които явно липсва професионален и управленски опит и възможности, да бъдат пренасочени на подходящи длъжности. Това се отнася преди всичко за кадрите, назначавани по политически внушения.

Инж. Георги ПЕТРУШЕВ

Дискусия: Предложения за промени в Закона за горите

Близо 300 000 ха гори са оставени от държавата без ясни правила

(продължение от брой 1)

Най-същественят проблем по отношение на горите върху земеделски земи е незаконното им изсичане по реда на ЗОСИ (виж публикацията в бр. 1/2022 г. на в. „Българска гора“) с цел получаване на евросубсидии за поддръжане на земеделски земи (основно стопанисвани от общинните залесени пасища). С това се обезсмисля цялата политика на ЕС и МЗХГ (сега МЗ) за субсидирането на нови залесявания, тъй като с една ръка даваме пари да се изсичат гори, а с другата – да се залесяват нови, без да има гаранции, че няма да е в полза на един и същ земеделски собственик.

В Закона за горите е записано, че ако собственикът желае да ползва гората, трябва да смени предназначението на земята. Това е поредният правен абсурд, защото собственикът не се интересува как чиновникът води земята под гората, а от това как ще я стопанисва и ще има ли повече ползи за него.

В ЗСПЗЗ, чл. 3. (в сила от 30.07.1999 г.) е посочено: (1) Собственикът свободно избира начина на ползване на земеделските земи според тяхното предназначение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 28 от 1997 г., изм. - ДВ, бр. 122 от 1997 г.) Земите, възстановени по реда на чл. 10, ал. 5 ЗСПЗЗ, които са гори по смисъла на Закона за горите, се стопанисват и ползват при спазване на разпоредбите на Закона за горите и на Закона за ловното стопанство.

Съгласно чл. 4. От ППЗСПЗЗ (1) (Изм. - ДВ, бр. 31 от 2003 г.): „Собствениците или ползвателите на земеделска земя са длъжни да стопанисват земите си с грижата на добър стопанин и със своите действия или бездействия да не нарушават правата на съседите си, като осигуряват провеждането на необходимите агротехнически мероприятия“. Не е посочено обаче задължението за опазване на горите в земеделски земи, което е съществен пропуск.

Това налага да не се притискат собствениците да сменят предназначението на земята. Земеделските

земи, в които има гора по смисъла на ЗГ, трябва да се стопанисват като гори по общия ред за горските територии. Това е парадокс - от една страна, ЗГ ги определя като гори, а от друга - законът им казва, че не са горски територии и трябва да сменят предназначението си. Като вземем предвид обществените ползи на тези гори, обществото също има интерес от запазването и обогатяването им. Собственикът на гори върху земеделски земи трябва да има същите права и отговорности, каквито имат и притежателите на гори. Да приемем, че собственикът тръгне по дългата и тровава процедура на записване на тези земи като горска територия. Тогава ще попадне в друга процедура, измислена да натовари собственика - ще трябва да изготви лесоустройствена програма и да наеме лицензиран лесовъд, да има оценка за въздействие и прочее.

До какво води така създамата се ситуация?

- Невъзможност да се поддържат и използват земеделските земи в пълен размер.

- Намаляват желаящите да се занимават с производство на селскостопанска продукция, което в най-бедните части на страната води до влошена социална среда.

- Невъзможност да се извършват горскостопански мероприятия на значителни по площ гори.

- Съществува реална заплаха от изсичане на големи територии гори, а оттам - и невъзможност те да изпълняват обществено значими функции.

- Влошени или нереализирани цели на залесяването.

- Някои от тези земи са включени в територии с особен законов статут - ЗБР, „Натура 2000“, защитени зони. Съществува пропуск в нормативната база, който дава възможност за заобикаляне на режима на тези територии.

- Извършва се противоречива порочна практика за изсичане на горска растителност и залесяване с цел да се получат субсидии.

В резултат на това държавата и обществото понасят загуби. Те се изразяват в намаляване на земите, подходящи за селското стопанство, от една страна, от друга страна,

съществува реална опасност от унищожаване на гори, влошаване на общото им състояние, а оттам икономически загуби и пропуснати обществени екосистемни ползи.

Как да се стопанисва тази система от гора и земеделска земя?

За да има условия за прилагане на агролесовъдска система на стопанисване на даден имот, той трябва да съдържа двата основни компонента, които са задължителни - наличие на дървесна растителност и обработваема земя.

Земеделско производство. В зависимост от климатичните условия, почвената характеристика и релефа земеделската земя се използва за двателниевъдство - засаждане на житни и маслодайни култури, овощарство, и животновъдство - свободно отглеждане на животни в затворено пространство (ферма). Агролесовъдските системи с участието на гора могат да бъдат: растениевъдство и гора; животновъдство и гора; интензивна гора; овощни насаждения и гора.

Тази система „Гора - земеделска земя“ е мястото, където се допират интересите на обществото, представени чрез Конституцията на Р България, че „гората е национална богатство“ и трябва да се запазват и подобряват нейните обществени ползи, като се отчитат интересите на собствениците. Собственикът трябва да има право сам да избира как да стопанисва земеделската част от имота. Свободно, както го е правил векове наред, прилагайки агротехнологии, изгодни за него, да засажда едногодишни или многогодишни култури, овощни градини или плантации от интензивни горски видове. Що се отнася до тази част от имота, която има характеристика на гора, тя е обществено значима и ще се стопанисва по правила, удовлетворяващи едновременно собственика и обществото. Собственикът трябва да ползва продуктите от гората, а държавата, за да запази тези гори, трябва да го подпомага.

Гора. Произходът на тези гори е обяснен в първата част на материала. Процедурата по изготвяне на списъци на тези гори е описана в § 49 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за горите (в сила от

18.07.2017 г.). Процедурата е неприложима по простата причина, че комисията, която се назначава, няма физическа възможност да извърши преглед на всички имоти, имащи характеристиката на гора. Например в община Кочериново имотите, придобили характеристиката на гора, общинска собственост, са 7676,697 дка, разпределени в около 300 имота. Като прибавим и имотите на другите притежатели на земи - физически и юридически лица, броят ще надхвърли 1000. И всичко това, за да се прехвърлят тези площи към ГФ.

Процесът на трансформация на гори в земеделски земи и обратно, макар и не толкова динамичен, е общественополезен и продължава независимо от това как се водят тези територии. Въпросът не е къде се водят тези земи, а как се управляват, за да носят ползи на собствениците и обществото.

Ето защо на тези площи трябва да се прилагат две научнообосновани методики на стопанисване - на отглеждане на селскостопанска продукция и на отглеждане на гора, които не само не се изключват, но и взаимно се допълват.

След като обществото ползва тази обществена значимост на гората, държавата като страна на този процес, представляваща обществото, трябва да определи какви дейности са полезни да се извършват в тези гори. Това може да стане, като се поеме финансирането на изготвянето на лесоустройствени програми и планове за частта, отнасяща се за горите извън държавния горския фонд. Така тези данни ще влязат в Националната горска инвентаризация. Държавата трябва да финансира лесоустройването на всички гори независимо от вида собственост и върху какви земи се намират. Включително и в териториите със специален законов статут.

За да се гарантира, че обществените функции на гората ще бъдат запазени и обогатени и местните общности да се ангажират в по-доброто стопанисване на горите, трябва да се предвиди процедура по приемане на проектите за недържавните гори чрез местните органи на управление - общинските съвети.

Какво да правим по-нататък?
- Сега действащата процедура

по смяна на предназначението на тези земи е трудно приложима и не предизвиква желание в собствениците да тръгнат по трудния път на бюрокрацията, затова трябва да се сведе само до писмена декларация от собственика, така че да се премахне бариерата за извършване на лесовъдски дейности в имотите, придобили характеристиката на гора.

- Инвентаризират се всички гори независимо от вида собственост и предназначението на земята. Финансирането на тази дейност да се поеме от Държавния бюджет. За териториите, които имат специален законов статут - защитени зони, „Натура 2000“ и други, финансирането на проектите да се поеме от МОСВ. Така, освен че МОСВ ще може да стане съпричастно с тези територии, ще отпаднат и ще станат ненужни процедурите по ОВОС и оценка за съвместимост по реда на ЗООС и ЗБР в случаите на трайно обезлесяване.

При инвентаризирането на тези гори може да се приложи чл. 61 от Наредбата за инвентаризация (ал. 1: „Основна цел на горскостопанските планове е да определят лесовъдските методи за управление на горите съобразно принципите за природосъобразно стопанисване за осигуряване на оптимално и устойчиво ползване на горските ресурси“), като в заданието за проектиране да се заложат разработването на раздел „Агролесовъдство“.

- Да се въведе единен термин - „гори в земеделски земи“.

- За инвентаризираните гори да се прилага редът, регламентиран със Закона за горите.

- За трансформация на земеделски земи в горски и обратно да се предвиди опростена процедура - достатъчна е една декларация от собственика до министъра.

- Имоти, придобили характеристика на гора, да се включат в Националната горска инвентаризация и да се третират равноправно с другите гори.

- Да отпадне чл. 32, ал. 3 от ЗОСИ, даващ право да се отсичат площи над 1 декар.

Д-р. инж. Светозар МИХАЙЛОВ

По-информирано общество за многостранните ползи от горите

Националното честване на Седмицата на гората е вековна традиция и професионален празник на лесовъдската колегия. През тези дни се прави равностметка на постигнати резултати в горския сектор през изминалата година, което допринася дейността на лесовъдите да стане достояние на обществото. Горските педагози запознават ученици и деца със същността на горската екосистема, с грижите за българската гора и природата, с промени в климата и въздействието им върху горите, с работата на лесовъдите и тяхната дейност и с много други знания за гората. Именно горската педагогика работи с идея обучението за обкръжаващата детето природа да започва още от детската възраст. В това отношение би било полезно създаването на повече детски серийни анимационни филми за разнообразието на горите и техните обитатели.

За горите и нашата природа в миналото, цитираме поетичната мисъл на Иван Вазов: „Всяка година е бил пропъждан по един влажен, плодотворен облак от тези висоти, всяка година цели векове наред е било пресушавано по едно изворче, е била убивана една речка,

е била унищожавана една хубост, е бил изгонван един рой славеи, едно царство на благодат“.

В съвременните условия на промените в климата се акцентира върху устойчивото и многофункционалното стопанисване на горите. Също така вниманието е насочено към опазване и поддръжане на разнообразието на екосистемите и съчетаване на природозащитни и стопански мероприятия в нашите държавни гори. Сега лесовъдските дейности са насочени към природосъобразно стопанисване на горите и устойчиво управление с осигуряване на баланс между екологични, икономически и социални функции на горските екосистеми. И това трябва да е известно на обществеността.

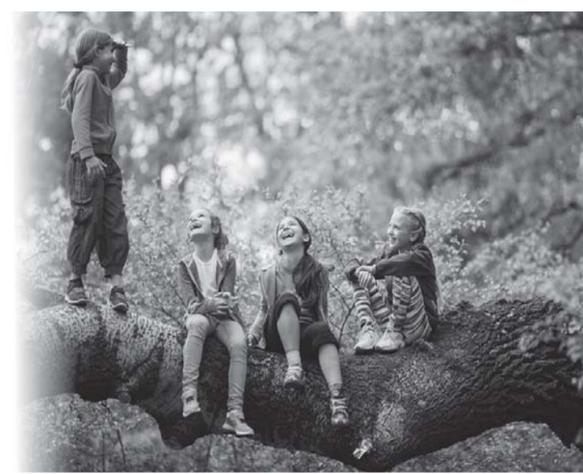
Населението на една страна трябва да знае какви са ползите от горите и как се проявяват. Голямо е значението им за поминъка на населението – те са източник на дървесина и недървесни продукти. Горската растителност подпомага развитие на пчеларството. Добри възможности предоставят недървесните продукти като горски плодове, гъби, билки и медицински растения. В горите се развива ловно стопанство, туризъм. Те

предоставят много екологични услуги за обществото.

Горските екосистеми са средообразуващ фактор и тяхното санитарно-хигиенно значение все повече се ценят. Горите са извор на чист въздух и чиста вода. Те имат полезни за здравето на човека екологични функции. Тяхната кислородопродуктивност и фитонцидност подобрява качествата на околната среда и нашето здраве. Горите пречистват въздуха и допринасят за намаляване на влиянието на неблагоприятни атмосферни въздействия.

Горите влияят на климатичните условия. Резултатите от направени научни изследвания и провеждани многогодишни метеорологични наблюдения показват, че в горските територии динамиката на климатичните елементи е различна - в насажденията и на открито, което води до формиране на специфичен микроклимат под склопа. Горите предизвикват промяна в динамиката на някои климатични елементи като температура на въздуха, влажност и други. В горските екосистеми се създават местообитания за живот и развитие на различни биологични видове, тъй като гората запазва влажността на въздуха и регулира микроклимата.

Голямо е значението на горските екосистеми за глобалния кръговрат на въглерода, както и за смекчаване на някои последици от изменението на климата. От състоянието на горските екосистеми е заинтересовано цялото общество и то трябва да бъде запознато с многостранните ползи от горите и екологичните им функции и ползи. Много са важни функциите на горите като кислородопродуктивна, почвозащитна, вододейна, водорегулираща, брегозащитна, рекреационна, лавинозащитна и други, с които в достъпна форма хората трябва да бъдат информирани. За по-добра инфраструктура на обществото за структурата на горската екосистема, многостранните ползи от горите и опазване на биоразнообразието са необходими повече образователни дис-

кусии и научно-популярни филми.

Провеждането на залесявания и образователни кампании в горите под ръководството на лесовъди и еколози през дните на Седмицата на гората е задължителна част от действията на колегията за по-голямата информираност на обществото, защото хората обичат природата и искат да бъдат полезни в опазването ѝ.

Доц. д-р Надежда СТОЯНОВА

Годишнини

Инж. Трифон
МАРИНОВСКИ
на 75 години

Роден е на 03.02.1947 г. в с. Садовец, Плевенска област. През 1974 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Трудовия си стаж започва като лесничей в ГС – Плевен, от 1975 г. е директор и с малки прекъсвания, когато е зам.-началник на РУГ – Ловеч, работи в стопанството до пенсионирането си през 2010 година. Тук под негово ръководство са създадени над 80 000 дка нови

гори, предимно интензивни култури от топола, и крайселищни залесявания.

Инж. Мариновски е лесовъд с дългогодишен практически опит, отдал 26 години – почти целия си трудов стаж, за преуспяването на Горското стопанство - Плевен.

Инж. Захари
ЗАХАРИЕВ
на 75 години

Роден е на 01.03.1947 г. в Севлиево. През 1974 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Постъпва на работа в ГС „Росица“ - с. Стоките. От 1978 г. последователно е директор на ГС – гр. Елена, „Горстрой“ - Велико Търново, и на ДЛ „Росица“, където работи до пенсионирането си през 2011 година.

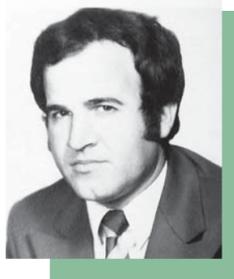

Инж. Захариев е изтъкнат лесовъд с дългогодишен практически опит и съществен принос за изграждането на съвременен ловно стопанство и успешното стопанисване на буквите гори в България.

Инж. Иван
ПОПЧЕВ
на 75 години

Роден е на 18.03.1947 г. в с. Горна Сушица, Благоевградска област. През 1974 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Работа започва като началник на ГТУ в ГС - Цапарево. Три години е зам.-директор в Горско стопанство - Кресна. От 1980 г., в продължение на 15 г., е директор на Горското стопанство в Трън, където под негово ръководство са

залесени над 40 000 дка нови гори. Близко 10 години е директор на филиала в Трън на „Кракра лес“ ООД - Перник, а след това - директор на Общинско предприятие „Трънска гора“.

Инж. Попчев е лесовъд с определен принос в съвременното успешно развитие на горското стопанство у нас.

Инж. Георги
ЧАКЪРОВ
на 75 години

Роден е на 25.02.1947 г. в Тополовград, Хасковска област. Завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“, през 1970 година.

Десет години е началник на ГТУ в ГС - Тополовград. От 1981 до 1999 г. работи в ГС - Ямбол, последователно като технолог по дърводобива, зам.-директор, експерт по стопанисване на горите. До пенсионирането си през 2010 г. е главен

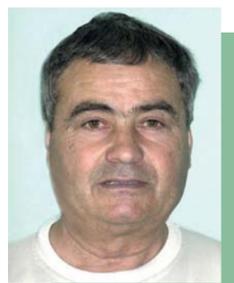
специалист по стопанисване на горите в РДГ - Сливен.

Инж. Чакъров е добре подготвен лесовъд, с дългогодишен практически опит и съществен принос за правилното и на високо професионално ниво стопанисване на горите.

Техн.-лесовъд
Кирил ЯНЕВ
на 75 години

Роден е на 10.02.1947 г. в с. Шишманово, Хасковска област. Средното си специално образование получава през 1967 г. в Техникума по горска промишленост - Батак.

От 1971 г. е на работа в „Агрореспект“ - филиал Пловдив. От 1975 до 1984 г. е началник на ГТУ в ГС - Първомай, а след това,

до пенсионирането си през 2013 г., е специалист в Лесозащитната станция - Пловдив.

Кирил Янев е изявен техник-лесовъд, който повече от 26 г. активно участва в изпълнението на лесозащитните мероприятия и опазването на горите.

Четиво за политици

Разделихме “марката” от “брадвата” ... и?

Това е лесовъдска метафора, която отъждествява „марката“ с научноприложните принципи за дългосрочно планиране на специфични лесовъдски мероприятия при стопанисване на горите, а „брадвата“ - с дългосрочното им практическо изпълнение, при което се добива дървесина и други самовъзобновяващи се горски продукти, което носи материални приходи за собствениците, подобрява състоянието и гарантира възобновяването на горите.

Налага се изясняване на смисъла на тази фраза поради това, че от непознаване на спецификата на горскостопанската дейност политици, които са овластени да вземат решения за бъдещето на горското ни стопанство, спекулират, като й придават административно значение, което няма нищо общо с лесовъдство, лесоустройство, горскостопанско планиране и неговото качествено изпълнение. Това произтича от профанското разбиране на думата „разделяне“, което непросветените разбират буквално, далеч от спецификата за единството на конгломерата от дългосрочни лесовъдски дейности, като механично го пренасят във взаимоотношения в нормативната уредба и поведение на административните структури.

Подобен пример за неадекватно подразбиране е и най-важният лесовъдски постулат - сечите са синоним на възобновяването на горите. Никой лаик не иска да повярва, че сечите в горите (сечищата винаги изглеждат грозно за непросветените) са най-важният елемент от лесовъдското управление на съзидателния процес на възобновяване и отглеждане на по-добър и по-качествен бъдещ дървостой на нова гора.

Лесовъдите и просветените граждани, както и членове на повечето НПО, знаят, че „марката“ не може и е ненужна без „брадвата“, а „брадвата“ не може и е ненужна без „марката“. Накратко процесът на изпълняваните лесовъдски мероприятия се състои в следното:

- Практическо планиране на дългосрочни лесовъдски дейности при стопанисване на горите - осъществява се с изготвянето на 10-годишни горскостопански планове (ГСП) от независими проектантски фирми.

- Комплектоване за маркиране на подлежащите на сеч дървета на 1/10 от планирането - 2 години преди сечта.

- Маркиране с горска марка и боя на стъбла от набелязаните за задействане насаждения съобразно предвидените в ГСП сечи.

- Изготвяне на досиета за всяко насаждение и приемане на маркировката на терен.

- В края на следващата година, на базата на маркирания лесосечен фонд, се извършва комплектоване на ЛФ съобразно природните условия, състоянието на насажденията и горската инфраструктура, изискванията на пазара за сортиментната структура и цените за реализация на добитата дървесина.

- Изготвяне на Технологичен план за дърводобив, който се одобрява от собственика, възложителя и вътрешноеведомствения контролен орган.

- Перманентен вътрешен контрол по изпълнението на предвидените сечи.

- Предписания за подпомагане на естественото възобновяване, ако това е необходимо.

- Изпълнение на предвидената лесовъдска сеч и усвояване на добитата дървесина във фазите - сеч, първична обработка, извоз, сортиментирание, разкрояване и стифиране на временен склад.

- Реализация на добитата дървесина - превоз и доставка.

- Освидетелстване на сечищата от комисия, която приема изведените сечи и почистването на сечищата, и оценяване на процеса на възобновяване.

- Изпълнението се организира и следи от собственика, възложителя и вътрешноеведомствения контролен орган на основание на предходните документи.

- Собственикът е длъжен по закон да спазва и изпълнява ГСП - от планирането до реализацията.

Стигнахме до логичния извод, че „брадвата“ е синоним на сечите, които гарантират възобновяването, и са важна фаза от лесовъдството, а не синоним на безогледни дървари, търговци и спекуланти.

Къде можем да разграничим оперативен и административен този процес, където може да има разделяне и кой има нужда от това?

„Марката“ и „брадвата“ са взаимосвързани и обусловени като единен лесовъдски, граждански процес, който трябва да се изпълнява от специализирани структури на едно и също ведомство на база експертност и солидарна отговорност. Разделянето

на „марката“ от „брадвата“ е синоним на вътрешноеведомствено единство - на планиране, реализация и контрол, на единен, комплексен и многофункционален лесовъдски подход.

Външен контрол може и трябва да се осъществява от други компетентни органи и, разбира се, от НПО и гражданското общество.

Всякакво разделяне и различаване на единната горскостопанска администрация в различни ведомства ще създаде огромно и трудно преодолимо напрежение с възможности за създаване на вътрешен антагонизъм и взаимни обвинения при осъществяването и оценяването на резултата на тези важни лесовъдски мероприятия.

Свидетели сме как след осъществяването на прокламираното от предишното политическо ръководство на страната „разделяне“ през последните 12 години имаме плачевен и унизителен резултат и за гората, и за собствениците, и за лесовъдската колегия, постигнат:

- Чрез разгрома на Държавната агенция по горите и преобразуването ѝ в Изпълнителната агенция при МЗХГ през 2009 година.

- Чрез Закона за горите, приет от същото политическо ръководство на ГЕРБ през 2011 г. под благовидните на пръв поглед намерения - „разделяне на „марката“ от „брадвата“, „спирание на незаконните практики в дърводобива“, „нулева толерантност към корупцията“.

- Чрез „добре възпитани“ търговци от послушните държавни предприятия, ръководени от безгранично властен и безконтролен „министър на разделянето“ - МЗХГ (сега Министерство на земеделието), които бяха допуснати да правят каквото си искат в горите. Нещо, което нито една власт, от създаването на организираното горско стопанство преди 140 години, не е допуснала. Повече от 10 години „законни опити“ и резултат - над 2.5 млн. м³ е загубата на собствениците на гори всяка година (по данни от анализи на WWF).

Апологетите на „разделянето“ и днес не желаят промяна, те са тези, които искат да наследят статуквото на грабежа и гороломството. Лесовъдската колегия не желае това да се случва.

03.02.2022г.

Инж. Валентин КАРАМФИЛОВ

Информация

Мерките за намаляването на цената на дървата за огрев вече действат

На 15 февруари на съвместен брифинг в Министерството на земеделието вицепремиерът и министър на икономиката и индустрията Корнелия Нинова и министърът на земеделието д-р Иван Иванов оповестиха мерки за намаляване на цената на дървата за отопление за населението, като ще се подпомогнат финансово 1.5 млн. домакинства. Решението е взето след консултации с ръководствата на шестте държавни предприятия и цели да се изключи посредничеството на фирмите, добивачи, превозвачи и доставящи дървесината за огрев. Кметовете на населените места трябва да предоставят в държавните горски и ловни стопанства списъци с имената и адресната регистрация на хората, които се нуждаят от дърва. Служители на стопанствата ще доставят до адрес необходимото количество дърва и ще приемат плащането на стойността им. Крайната цена на дървата за огрев е формирана, като към

стойността им са добавени разходите за доставката на адрес.

В районите, в които има голямо потребление на дърва, вече са открити 17 склада. Ще продължи създаването на такива складове в районите на още 39 държавни горски и ловни стопанства, или общо те да станат 56 за цялата страна.

С помощта на държавните предприятия стопанствата трябва да закупят високопроходима техника и

машини за цепене на дърва при спазване на процедурата за обществени поръчки. От бюджета на Министерството на земеделието няма да бъдат вложени средства. Държавните горски и ловни стопанства са задължени да назначат собствени работници, които да добиват дървесината, предназначена за дърва, което предполага намаляване на цената ѝ за крайния потребител.

Сдружение „Клуб Фортуна“ - 20 години разбирателство, взаимопомощ и подкрепа

Двадесет годни е хубава възраст - вече пораснал, човекът утвърждава своите пътища, стремежи, хоризонти и става ковач на бъдещето си. Това важи и за едно уникално сдружение, родено в системата на горите през 2002 г., първоначално под името Клуб на жените директори, прераснало в Сдружение с нестопанска цел „Клуб Фортуна“. До 2018 г. то последователно има две председателки - инж. Сашка Иванова и инж. Юлия Тумбаркова, две сърцати дами, които утвърдиха и развиха идеите и делото на сдружението. На последното отчетно-изборно събрание е избрано ново ръководство в състав: председател - инж. Ваня Каменова - член на УС на ЮЗДП - Благоевград, зам.-председател - инж. Евгения Христова - директор на ДГС - Мездра, контролор - инж. Снежана Гарданска - директор на ДГС - Оряхово. На тях предстои много работа за продължаване на създадената традиция, за което имат пълна подкрепа от членовете на Сдружението.

Сдружение „Клуб Фортуна“ има разработен устав, Управителен съвет, общо и годишни събрания, лого, медальон, страница във Фейсбук и сайт. Учредена е и наградата „Златна Фортуна“. Членовете на Сдружението нарастват значи-

Съчредители на Клуба на жените директори през 2002 г. (от дясно наляво на първия ред): Лиляна Райкова - Севлиево, Меглена Плулчиева - зам.-министър, Паулина Поптомова - „Чепинолес“ - Велинград, Магдалена Мандулева - Несебър, и Пенка Дончева - Стара река. На втория ред: Свилен Божинова - ГСС - София, Сашка Иванова - Смолян, Валентина Маринова - Котел, Йонка Радева - Карнобат, и Светла Стоева - Своге. На третия и четвъртия ред: Калинка Тодорова - Балчик, Светлана Бънзарова - сп. „Гора“, Корнелия Цурина - Чупрене, Мая Костова - Белозградчик, Айнура Ибрямова - началник на РУГ - Кърджали, Лиляна Симеонова - Свищов, Капка Маринова - Земен, Румяна Димитрова - гр. Елин Пелин, и Юлия Тумбаркова - III „Златни пясъци“

телно, особено след промяната в Устава, която гласи, че право да членуват имат всички жени с лесовъдско образование от цялата система на горите.

Светлана БЪНЗАРОВА

СДРУЖЕНИЕ „КЛУБ ФОРТУНА“

гр. Варна 9000, ул. „Радко Димитриев“ М 10,
тел. +359886430359; +359887/506824

ДО
ЧЛЕНОВЕТЕ НА
СДРУЖЕНИЕ „КЛУБ ФОРТУНА“

ПОЗДРАВИТЕЛЕН АДРЕС

Уважаеми членове на Сдружение „Клуб Фортуна“,

Управителният съвет на Сдружение „Клуб Фортуна“ ви поздравява по случай 20-годишнината от неговото създаване!

На 5 март 2002 г. в Горския дом „Св. Иван Рилски“ - Боровец, 17 жени - ръководители на поделенията от системата на горите, по идея на инж. Сашка Иванова и списание „Гора“, с подкрепата на д-р инж. Меглена Плулчиева - зам.-министър на земеделието и горите, създават Клуб на жените директори. Избрано е ръководството в състав: инж. Сашка Иванова - директор на ДЛ - Смолян, зам.-председател - инж. Румяна Димитрова - директор на ДЛ - гр. Елин Пелин, и секретар - инж. Юлия Тумбаркова, директор на ДПП „Златни пясъци“, за връзки с обществеността е избрана да отговаря Светлана Бънзарова - редактор в сп. „Гора“.

Сдружението е създадено с идеята да популяризира лесовъдската професия, както и за професионална взаимопомощ и обучение. На втората среща, проведена отново в Боровец на 6 март 2003 г., е поканено и ръководството на Националното управление по горите с началник инж. Илия Симеонов и главния секретар инж. Димитър Баталов. От ръководството на НУГ постъпва предложение срещите да станат официално събитие и да прераснат в традиция. Създава се и Клуб на феновете на Клуба на жените директори, членовете на който стават началниците на регионалните управления на горите, а за председател е избран инж. Борис Господинов - главен редактор на списание „Гора“.

През годините членовете на Сдружението се увеличават и вече право да членуват имат всички жени с лесовъдско образование от регионалните дирекции по горите, държавните горски и ловни стопанства, лесозащитните и семеконтролните станции, дирекциите на природните паркове, лесовъди на свободна практика. На ежегодно организираните работни срещи на Сдружението се обсъждат въпроси, свързани с управлението на отрасъл горско стопанство, обменят се добри практики и се осъществяват дейности по популяризиране на лесовъдската професия сред обществеността.

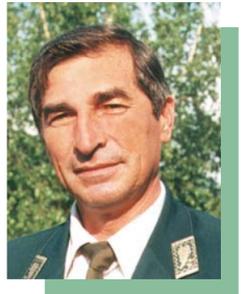
Скъпи момичета, пожелаваме ви да бъдете здрави, да бъдете устремени и да постигате своите големи мечти! Вие доказате, че жената може всичко - вие сте перфектни в своята професия, в мисията си да бъдете майка, съпруга или любяща горска фея! Запазете блясъка в очите си, жаждата да създавате добро, да живеете на пълни обороти и да бъдете все така раздаващи се! Сдружение „Клуб Фортуна“ вече двадесет години е живо, емоционално, задружно и спазва заръката на своите учредители, защото ви има вас, защото го създадохте с любов и „...сте готови да умрете за него...“!

Огромно благодарим и поклон!

Инж. Ваня КАМЕНОВА
Председател на УС на
Сдружение „Клуб Фортуна“

Годишнини

Инж. Кирил ХРИСТОВ на 70 години

Роден е на 07.02.1952 г. в с. Горно Хърсово, Благоевградска област. През 1978 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Постъпва на работа в ГС - Момчилград, където по-късно става зам.-директор. През 1981 г. е назначен за главен специалист по залесяване в ГСК - Кърджали, а от 1985 до пенсионирането си през 2016 г. е

зам.-директор на РДГ - Кърджали.

Инж. Христов е уважаван от колегията лесовъд, с дългогодишен практически опит и съществен принос в създаването на нови гори и правилното им стопанисване в Кърджалийския и Хасковския регион, където преминава цялата му трудова дейност.

Инж. Людмил ХАРИЗАНОВ на 70 години

Роден е на 14.02.1952 г. в София. Завършва през 1978 г. ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Работа започва като началник на ловно-технически участък в ДЛС „Арамлиец“ - гр. Елин Пелин. Цялата му трудова дейност е посветена на развитието на ловното стопанство в България. През 1986 - 1990 г. е зам.-директор на Ловното стопанство „Шерба“, през 1991 - 1998 г. - директор на ЛС „Кормисош“, след което е ръководител на ДДС

„Арамлиец“. От 2012 до 2017, когато се пенсионира, е директор на ДЛС „Искър“.

Инж. Харизанов е изявен лесовъд и ловен специалист, работил активно за развитието на интензивното ловно стопанство, ръководил компетентно и професионално ловностопанската дейност.

Инж. Стайко ПЕТРОВ на 70 години

Роден е на 14.02.1952 г. в с. Рибарица, Ловешка област. През 1977 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

През 1978 г. започва работа в ГС - Рибарица, където преминава целият му трудов стаж последователно като лесничей, началник на ГТУ, технолог по дърводобива, началник на ловно-технически участък, зам.-директор и до пенсионирането

си през 2018 г. - директор.

Инж. Петров работи активно и влага много сили и професионален опит за успешното изпълнение на горскостопански мероприятия и опазване на горите от закононарушения.

Инж. Петър НЕДЯЛКОВ на 70 години

Роден е на 01.03.1952 г. в Свиленград. Завършва Висшия лесотехнически институт в Архангелск, Русия.

Работи в ГС - Ардино, и Република Коми. През 1999 г. е назначен за директор на ДГС - Свиленград, където се пенсионира през 2016 година. Под негово ръководство са залесени хиляди декари нови гори. Създадени са много

интензивни горски култури и условия за развитие на международния ловен туризъм.

Инж. Недялков работи активно, влага много сили и професионален опит и се изявява като успешен ръководител на горско стопанство.

21 март - Международният ден на горите

Рузвелт ги нарича „белите дробове на Земята“, Робърт Фрост и милиони поети са вдъхновени от тях, а Стинг се бори да ги спаси. Говорим за гори. И знаменитостите не са единствените, които чувстват силна връз-

ка с тях. Ние всички го правим. Всъщност горите са толкова важни за бъдещето на нашата планета, че ООН обявя 21 март за Международен ден на горите. В продължение на много години това невероятно световно тържество създава осведоменост по целия свят за значението на горите. Те са едно от най-големите ни

природни богатства, които трябва да съхраняваме и защитаваме.

По-важни дати от историята на Международния ден на горите
Ноември 1971 г. - възприето да се чества от 16-та сесия на Конференцията на Организацията по прехрана и земеделие (FAO).

2011 г. - Генералната асамблея на ООН обявява Годината на горите.

28 ноември 2012 г. - ООН приема

резолюция, с която се определя 21 март за Международния ден на горите.

2013 г. - за първи се чества в целия свят.

Защо е толкова важен Международният ден на горите?

1. Горите са белите дробове на Земята. Дърветата и растенията поемат въглероден двуокис и ни дават кислород, пречиствайки въздуха.

2. Светът има нужда от дървесина.

Понастоящем дървесината представлява 45 % от световните доставки на възобновяема енергия.

3. Здравите гори означават здравословна околна среда. Те предотвратяват глобалното затопляне, стабилизират климата, контролират атмосферните температури, защитават водосборните райони, регулират водния цикъл и обогатяват почвата.

Васил Попов - достоен син на българската гора

На 2 февруари тази година се навършиха 110 години от убийството на лесовъда Васил Попов - един от най-достоините синове на българската гора. Всяка година на тази дата лесовъдската колегия почита паметта му с полагане на венци пред паметната плоча, открита на 7 април 2006 г. в началото на улицата, носеща от 1996 г. името му, във Велинград. Съюзът на лесовъдите в България обявява 2 февруари за Ден на паметта за загиналите лесовъди, който впоследствие започва да се отбелязва всяка година в последния петък преди Седмицата на гората с полагане на венци и цветя пред Мемориала на паметта, изграден в парковото пространство на Лесотехническия университет.

Народната учителката Теофано Попова на 15.10.1878 г. ражда своя син в една полусрутена турска къщурка в опожарена Стара Загора. Още преди да се появи на този свят, баща му загива в борбите с турския поробител. Кръщават детето на него - Васил.

По-големият брат в семейството - Димитър, завършва Мъжката гимназия в Пловдив, след него с отличен успех - и Васил. Още като малък той слуша разказите на баба си Милка за хайдутите и войводи, за Левски, Ботев, Бенковски, за борбата им срещу тюркското робство и за тяхната закрилица - гората. Васил посвещава живота си на родната гора.

През 1894 г. постъпва на 6-месечна практика в лесничеството на княз Шварценберг в Чехия. След това учи в Горската академия в Лемберг, Австро-Унгария (днес Львов, Украйна). След завършването на висшето си образование през 1899 г. полага държавен изпит и се завръща в България като един от най-подготвените за времето си лесовъди.

За да стане един от най-известните и всеотдайни борци за опазване на гората, изключителна е ролята на неговите родители, особено на майка му, която паралелно с учителската, разгръща обществената дейност в Казанлък, Солун и Севлиево. Когато отново е на работа в Стара Загора, Теофано Попова се противопоставя на

неправомерното уволнение на учителки. Затова, макар и главна учителка, е уволнена без правото да практикува професията си, на която посвещава 29 години. В Стара Загора основава Благотворително дружество „Добрий Самарянин“ за оказване на помощ, отглеждане, обучение и възпитание на деца, останали сираци. Създава сиропиталище със собствени средства и дарения на гражданите и като председател на Дружеството управлява, ръководи и организира дейността му до края на живота си. Високоинтелигентна, владееща шест езика, тя написва 14 книги.

Съвсем млад, Васил вече е член на настоятелството на Благотворителното дружество „Добрий Самарянин“ и се грижи за сирачетата в сиропиталището.

Добил сериозна подготовка в Европа, Васил Попов на 13.02.1900 г. е назначен за лесничей в Радомир, където веднага се заема със залесяване на 500 дка голини, а през 1902 г. слага началото на стопанската експлоатация в горите, която официално е въведена 20 години след гибелта му. Потресен е обаче от безмилостното опустошаване на горското ни богатство, от безразличието на властта към „горския въпрос“, от влиянието на партиите, превърнали горите в разменна монета за печелене на избори, в средство за бързо и лесно забогатяване от предприемачи. При проучването на експлоатацията в горите той установява, че Министерството на

търговията и земеделието, политическата върхушката и буржоазията са в основата на безнаказаното разсипничество на горското богатство, и поема пътя на борба в защита му.

В своите критики срещу търговството в българските гори не щади никого - нито висши политици, нито министри, нито дори цар Фердинанд, който е замесен в аферите с концесиите и незаконното доставяне на дървен материал за строеж на резиденцията му. Води самоотвержена борба и срещу корупцията в Министерството. Анализира причините и изнася факти за корупционните действия и техните автори; конфискува незаконно изсечения дървен материал; започва обвинения срещу нарушителите на закона в горите; депозира две обвинения в Народното събрание против Балабановата концесия; с конкретни документи изобличава узаконяването на контрабандно добити материали и произволното намаляване на тарифните такси на търговците; изпраща рапорти до висшето горско ръководство в Отделението за горите, лова и риболовството към МТЗ и предявява изисквания си за подобряване на дейността на ведомството.

Васил Попов намира начин да алармира обществеността за своите разследвания, използвайки и печата на опозицията, защото като журналист сътрудничи на различни периодични издания. Става неудобен със своята непримиримост и започва да получава заплашителни писма. Завалят доноси срещу него, не му се дава заслужена степен, дискредитиран е пред най-върховната власт, а в двореца е представен като „анархист на горското дело“. За 6 години е уволняван 3 пъти и 15 пъти - преместван.

Лесовъдът създава сп. „Бранище“, което се превръща в образец на горска публицистика, и от 1906 до 1912 г. е негов издател и главен редактор. Още в бр. 1 заявява задачите си - разобличаване на безредните и корупцията в горите; запознаване с плачевното състояние на горското стопанство; посочване на пагубните последици от грешките на управленците в горите.

След завръщането си от специализации в различни страни, които провежда през 1902 - 1908 г., както и след посещенията на свои разниски

на Австрия, Италия, Швейцария, Франция, Васил Попов дава ценни съвети на Министерството и продължава да следи напредъка на световната горска наука, извършва сериозна изследователска дейност, която обхваща основни проблеми на горското стопанство, издава две книги и една студия. Васил Попов публикува статии и в сп. „Лесовъдска сбирка“.

През 1909 г. той прекъсва професионалната си дейност като лесничей. В с. Малко Кадиево обработва имота на баща си, помага на майка си в сиропиталището, редактира сп. „Бранище“.

През 1911 г. (тази година МТЗ става МЗДИ) министърът на земеделието и държавните имоти Димитър Христов заявява амбицията си да сложи ред в горите и да възстанови на работа честни и подготвени специалисти. Един от потърсените е Васил Попов, на когото министър Христов обещава да работи в София. Отделението за горите, лова и риболовството не е съгласно и с писмо № 238 от 05.01.1912 г., подписано от Константин Байкушев, го изпраща в Чепино като лесничей - първа степен. Хасковският народен представител предупреждава лесовъда, че това е клопка и там се готви убийството му. Попов обаче тръгва с думите „жребият е хвърлен“.

На 2 февруари 1912 г. наемен убиец отнема живота на Васил Попов, който е само на 33 години, в гостилницата на хотел „Македония“ в Лъджене (сега Велинград), където той вечеря. Очевидец на престъплението е един от учредителите на Дружеството на българските лесовъдите и редактор на сп. „Горски преглед“ Георги Петров, който и описва в изданието вечерта на смъртта на В. Попов. Макар че това е чисто политическо убийство, защото В. Попов е главен свидетел по делото на бившия министър д-р Никола Геннадиев, нито тогава, нито по-късно властта не взема никакви мерки за издирване на извършителя. Когато става убийството, на майката е изпратена телеграма да

Стоянка Коева пред паметната плоча на Васил Попов във Велинград

дойде. Теофано Попова взема телефона и направо пита: „Убиха ли го вече?“ И тръгва за Велинград. С файтон, в който лежи безжизненото ѝ чело, поема обратно към Стара Загора, където на 5 февруари 1912 г. го погребва.

Членовете на Дружеството на българските лесовъди издават некролог, където четем думите: „Васил Попов умря, но делото на което той служеше, законът, който той защитаваше, няма да умре!“ Дружеството организира поставянето на бронзовия бюст-паметник на героя, изработен от скулптора Кирил Тодоров, като първоначално е избрано Чепино, но по молба на местното население („за да не се излагат“) Комитетът по изграждането се съгласява да бъде потърсено друго място. Избран е държавният горски разсадник „Цар Борис III“, основан през 1896 г. в София. Паметникът е открит на 24 юни 1934 г., като слова произнасят Георги Петров, Тома Захариев, Методи Русков. Тук лесовъдската колегия отдава почит на своя герой, до злокобната 1992 г., когато бюстът е откраднат. Въпреки това венци и цветя се поднасят на празния постамент всеки 2 февруари, в Деня на паметта за загиналите лесовъди, до 2003 година.

С паметта, делото и заветите на Васил Попов живеят и учениците на Професионалната гимназия по горско стопанство „Христо Ботев“ във Велинград, които не пропускат да отдадат почит на лесовъда всяка година пред паметната плоча в града. Тази година бях приобщена към това събитие и аз.

Стоянка КОЕВА

Странджанският лесовъд инж. Димо Кънев - на 90 години

В близката история на горското стопанство на България има немало имена, чийто огромен принос в професията и за обществото трябва да се помни. Един тях е лесовъдът инж. Димо Кънев, посветил живота си на горите на Странджа и Източната Стара планина, който наскоро навърши 90 години.

Роден е на 14.03.1932 г. в с. Казанка, Старозагорска област. Средното си образование завършва в Стара Загора през 1950 година. През 1955 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

През същата година е назначен в ГС - Граматиково, по тогавашните длъжности отначало е референт-докладчик, а по-късно - референт-ръководител, завеждащ-технически участък. През 1958 г., само с тригодишен стаж, е назначен за директор на Горското стопанство, което оглавява до 1960 година. Това са годините на най-големия дърводобив в страната, като например годишният етат на ГС - Граматиково, е около 100 000 м³ дървесина. Самото стопанство е с много традиции в областта на стопанисването на горите в този край - тук са работили редица изтъкнати

специалисти като Илия Радков, Коста Бояджиев и Никола Костов, които оставят трайни следи в лесовъдската практика на странджански гори. Благодарение на тези традиции, които включват и приемствеността на лесовъдските кадри, инж. Кънев се изгражда като водещ специалист и ръководител. Под неговото ръководство през 1959 г. е открит горският разсадник в м. Качул, който осигурява фиданки за мащабните залесявания в Странджа. През този период се изграждат и основните чакълирани горски пътища по р. Велека, в местностите Дяволски дол, Визишка река и други.

От 1960 г. Димо Кънев премина-

ва на работа в Окръжното управление на горите - Бургас, където работи последователно като инженер, старши инженер по стопанисването на горите, главен инженер, заместник главен директор. От 1986 до 1992 г., когато се пенсионира, е главен директор на ГСК/РДГ - Бургас, и генерален директор на горскостопанската фирма „Ропотамо“.

Две години работи в Алжир като проектант и ръководител на бюро за проучване и проектиране.

В Регионалното управление на горите инж. Димо Кънев отделя много внимание на ефективното използване на природните възможности за естественото възобновяване на горите и на повишаването на квалификацията на специалистите в горските стопанства. Стреми се да създава условия за облекчаване на труда на работниците в дърводобива.

Високото ползване, което е осъществявано в Бургаския регион в периода 1950-1975 г., бързото изчерпване на зрелите запаси и нарушената възрастова структура на горите основателно тревожат бургаската лесовъдска колегия. Заедно с научните работници от Опитната станция по дъбовите гори (ОСДГ) в

Бургас инж. Кънев дълги години води борби за установяване на нормално, научнообосновано стопанисване и ползване на горите. През този период са отделени и трайно защитени като резервати и защитени местности най-добрите образци на горите в Странджа и Източна Стара планина. Провеждат се национални конференции по стопанисването на дъбовите гори и по проблемите на залесяванията.

Неговият интерес към отглеждане на формираните млади високостъблени насаждения се заражда още по време на работата му в ГС - Граматиково. Като ръководител на окръжната горска служба заедно с научните работници от ОСДГ прилага в практиката метода за избор на дървета на бъдещето и обучение на специализирани бригади от работници в горските стопанства.

Инж. Кънев остави и успешна ловностопанска дейност, като са създадени Ловните стопанства „Ропотамо“ и „Несебър“, придобили европейска значимост.

Създаването на нови гори в региона е насочено към обезлесените и ерозиралите площи в горския и селскостопанския фонд. Залесяването и укрепването на водосборите на язо-

вите „Камчия“ и „Ясна поляна“, озеленяването на Южното Черноморие, крайпътните залесявания и парковете са важна част от цялостната горскостопанска дейност на инж. Димо Кънев.

„Кабинетът“ на инж. Кънев е гората и макар да провежда много изследвания върху разпространението на странджанската зеленика и стопанисването на буковите гори със зеленика, все не му остава времето да стигне до дисертация. Участва активно в научноизследователската работа и е автор на 23 публикации в специализираните горски списания и доклади в научните конференции.

Специализирал е в Чехословакия (1964 г.) и в Испания (1982 г.).

През 1990-1991 г. инж. Кънев е координатор за България на „Силва Медитеранеа“ към ФАО. Взема участие и в Десетия световен конгрес по горите в Париж през 1991 година.

Носител е на многобройни отличия, между които „Орден на труда“ - златен, „Червено знаме“ и „Девети септември“.

Д-р инж. Дико ПАТРОНОВ

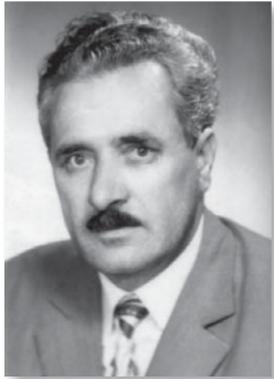
Бележити лесовъди

100 години от рождението на Стамен Димитров

В края на миналата година се навършиха 100 г. от рождението на един от най-изтъкнатите лесовъди в България, който даде всичко от себе си за преуспяване на горското дело в България. Дълъг и труден е професионалният път на инж. Стамен Димитров (1921 - 2006 г.), но той го измина достойно и всеотдайно, за да заеме заслужено място сред плеядата най-видните дейци, работещи с ум и сърце за горската кауза.

Роден е на 19.11.1921 г. в с. Режанци, Пернишка област. През 1944 г. завършва Агрономо-лесовъдния факултет на Софийския университет. През 1947 г. е назначен в Секцията по укрепяване на пороищата и залесяване в Дупница, а от 1951 г. е инспектор в Дирекцията по укрепяване и залесяване в централното горско управление. До пенсионирането си през 1986 г. работи непрекъснато в централното ведомство по горите, където последователно е началник-отдел „Залесяване и борба с ерозията“, зам.-началник на Управление по горско стопанство и директор на Дирекция „Горско стопанство“ в Министерството на горите и горската промишленост.

Близко четиридесет години инж. Стамен Димитров отдава на дейността в областта на борбата с ерозията и залесяването, стопанисването и опазването на горите. Преминал стъпалата на професионалното израстване, той достига до отговорни длъжности в горското ведомство

и се утвърждава като дълбоко уважаван ръководител и високоерудирани специалист, внесъл своя забележителен принос в успешното развитие на горското стопанство у нас.

Блестеше с невероятното си трудолюбие, със желанието си да бъде полезен. Той не само работеше, той просто гореше в работата си, беше личност, беше уважаван колега, беше ръководител, възискателен, непримирим към слабостите при изпълнение на задачите.

Работеше за практиката. Проучваше и внедряваше най-доброто от чуждия опит в условията на нашето горско стопанство. Пишеше статии, книги и беше неуморен при срочното и качествено изпълнение на горскостопанските мероприятия. В десетки статии в периодичния печат споделяше собствените си виждания по различни проблеми на

горското стопанство, изразяваше становищата си по редица дискуссионни въпроси, сред които използването на дървесните видове за залесяване и бъдещия дървесен състав на горите, реконструкцията на нископродуктивните насаждения, баражите и тяхната конструкция, естественото възобновяване на горите, методите и средствата за опазване на горите и други. Съавтор е на книгите „Горски плантации“ (1968), „Гори и лавини“ (1971), „Определяне и картиране на горските месторастения и оптимизиране на дървесния състав“ (1976), „Повишаване на горната граница на гората“ (1980) и „Горите и горското стопанство на България през ХХ век“ (2003). Той е и сред съставителите на алманаха „Дейци и учени от горското стопанство на България (родени до 1940 г.)“, който поставя началото на поредицата, представляваща най-изявените имена на лесовъди от науката и практиката с национален и регионален принос в областта на горското дело.

Участва активно в международната дейност на горското ведомство. Ръководил е изготвянето на перспективен план за развитие на горското стопанство в Албания, както и на проект за борба с ерозията в Алжир.

Времето, през което ръководи Управлението „Горско стопанство“ остава паметно за лесовъдската колегия, защото не могат да се забравят неговият професионален опит, високите му морални качества като етичност, възискателност, принципност и колегиалност. Както не могат да бъдат забравени огромните успехи, които постига нашето горско стопанство в този период.

Неговите съвременници и потомците с право нареждат името на инж. Стамен Димитров в първите редици на българските лесовъди. През 1983 г. е удостоен с най-високото държавно професионално отличие „Заслужил лесовъд“. До края на живота си той се вълнуваше за настоящето и бъдещето на горите на България. Беше лесовъд, покорен и вдъхновен от величието на лесовете, на които служеше всеотдайно. Дирижата, която остави след себе си, е ярка, трудно заличима, защото е белязана с отдадения огромен принос

в полза на горското дело на родната страна.

По предложение на Съюза на българските лесовъди на 24 октомври 2008 г. в разсадника „Старият яз“ на ДГС - Брезник, бе открит мемориален кът с барелеф на инж. Стамен Димитров.

Инж. Богдан БОГДАНОВ

IN MEMORIAM

На 25 март почина инж. Татяна Асенова Андреева.

Родена е на 11.10.1954 г. в София. През 1978 г. завършва ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“. Работи в ГСК - София, Стопанско предприятие „Паркстрой“, Ботаническа градина на БАН, Общинската поземлена комисия - Връбница. От 1997 г. постъпва в

централното горско ведомство, където е главен експерт по недържавни гори и консултации с частни и общински горовладелци до пенсионирането си през 2015 година. Има голям принос в процеса на реституция на горите.

Поклон пред светлата ѝ памет!

ЮРИДИЧЕСКА КОНСУЛТАЦИЯ

Какви обезщетения се дължат на работодателя при прекратяване на трудовия договор на основание чл. 328 от Кодекса на труда?

ОТГОВОР: Тъй като от така поставения въпрос не може да се установи на кое точно от предвидените в чл. 328 от КТ основания ще Ви бъде прекратен трудовия договор, в настоящия отговор ще посоча първо всички обезщетения, които се дължат при прекратяване с предизвестие и някои специфични обезщетения, които са предвидени само за някои от посочените в чл. 328 от КТ основания.

1. Всички основания за прекратяване на трудовия договор от страна на работодателя на основание чл. 328 от КТ предвиждат, че работодателят трябва да отпрати предизвестие до работника или служителя в сроковете по чл. 326, ал. 2 от КТ. Срокът на предизвестие при прекратяване на безсрочен трудов договор е 30 дена, доколкото страните не са уговорили по-дълъг срок, но не повече от 3 месеца. В колективен трудов договор срокът на предизвестие при уволнение по чл. 328, ал. 1, т. 1 - 4 и т. 11 от КТ може да бъде поставен в зависимост от продължителността на трудовия стаж на работника или служителя при същия работодател. Срокът на предизвестие при прекратяване на срочен трудов договор е 3 месеца, но не повече от остатъка от срока на договора. Тъй като страната, която прекратява трудовия договор на основание чл. 328 от КТ с предизвестие, може да го прекрати и преди да изтече срокът на предизвестие, ако такъв е Вашият случай, и ако работодателят реши да упражни това свое право, той ще Ви дължи обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение за неспазения срок на предизвестие (чл. 220 от КТ).

2. Съгласно чл. 222, ал. 3 и ал. 4 от КТ, независимо на какво основание се прекратява трудовият договор, вкл. и на всички предвидени основания в чл. 328 от КТ, ако към момента на прекратяване на трудовия договор работникът е придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст според Кодекса за социално осигуряване (КСО), той има право на обезщетение за придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Ако към момента на прекратяване на трудовия Ви договор сте придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, независимо от основанията за прекратяването, имате право на обезщетение от работодателя в размер на две brutни работни заплати. Ако

ВЪПРОС: Работодателят ми ме уведоми, че предстои да прекрати трудовия ми договор на някое от основанията на чл. 328 от Кодекса на труда (КТ), като ми отпрати предизвестие. Имам ли право на обезщетение и на какво при такова прекратяване на трудовото правоотношение?

сте придобил при същия работодател или в същата група предприятия 10 г. трудов стаж през последните 20 г. - имате право на обезщетение в размер на brutното Ви трудово възнаграждение за срок от 6 месеца. 3. Съгласно чл. 224 от КТ при прекратяване на трудовия договор, независимо от основанията, работникът или служителят има право на парично обезщетение за неизползвания платен годишен отпуск за текущата календарна година пропорционално на времето, което се признава за трудов стаж, и за неизползвания отпуск, отложен по реда на чл. 176, правото за който не е погасено по давност.

4. Ако работодателят Ви прекрати трудовото правоотношение на основание чл. 328, ал. 1, т. 1, т. 2, т. 3, т. 4, т. 7 и т. 8 от КТ, а именно - поради закриване на предприятието или на част от него, съкращаване в щата, намаляване на обема на работа, спиране на работата за повече от 15 работни дни, при отказ на работника или служителя да последва предприятието или неговото поделение, в което той работи, когато то се премества в друго населено място или местност, или когато заеманата от работника или служителя длъжност трябва да бъде освободена за възстановяване на незаконно уволнен работник или служител, заемал преди това същата длъжност, в този случай Ви като работник или служител имате право на обезщетение от работодателя. Съгласно чл. 222, ал. 1 от КТ имате право на обезщетение в размер на brutното трудово възнаграждение за времето, през което сте останал без работа, но за не повече от 1 месец. С акт на Министерския съвет, с колективен трудов договор или с трудовия договор може да се предвиди и обезщетение за по-дълъг срок. Ако в този срок работникът или служителят е постъпил на работа с по-ниско трудово възнаграждение, той има право на разликата за същия срок. За да получите

това обезщетение, е необходимо, след като изтече срокът от 1 месец или ако в КТД или с акт на МС е предвиден по-дълъг срок, да декларирате пред работодателя си обстоятелството, че не сте постъпил на работа или сте започнал да работите по трудов договор на по-ниско платена работа.

Размерът на всички описани по-горе и дължими обезщетения се изчислява на основание чл. 228, ал. 1 и ал. 3 от КТ: Brutното трудово възнаграждение за определяне на обезщетенията е полученото от работника или служителя brutно трудово възнаграждение за месеца, предхождащ месеца, в който е възникнало основание за съответното обезщетение, или последното получено от работника или служителя месечно brutно трудово възнаграждение, доколкото друго не е предвидено. Обезщетенията, дължими при прекратяване на трудовото правоотношение, се изплащат не по-късно от последния ден на месеца, следващ месеца, през който правоотношението е прекратено, освен ако в колективния трудов договор е договорен друг срок. След изтичане на този срок работодателят дължи обезщетението заедно със законната лихва.

Единствено размерът на обезщетението по чл. 224 от КТ се изчислява към деня на прекратяването на трудовото правоотношение на основание чл. 177 от КТ, по следния начин - за времето на платения годишен отпуск работодателят заплаща на работника или служителя възнаграждение, което се изчислява от начисленото при същия работодател среднодневно brutно трудово възнаграждение за последния календарен месец, предхождащ ползването на отпуска, през който работникът или служителят е отработил най-малко 10 работни дни, а когато няма месец, през който работникът или служителят е отработил най-малко 10 работни дни при същия работодател, възнаграждението по ал. 1 се определя от уговорените в трудовия договор основно и допълнителни трудови възнаграждения с постоянен характер.

Справка: чл. 176, чл. 177, чл. 222, ал. 1, ал. 3 и ал. 4, чл. 224, чл. 228, ал. 1 от КТ; чл. 326, ал. 2, чл. 328 чл. 68 и чл. 68а от КСО.

Димитър НАЙДЕНОВ
юрисист на ФСОГСД

JSSN 1312-7055

<http://www.bulgarian-foresters.org>

РЕДКОЛЕГИЯ НА ВЕСТНИК "БЪЛГАРСКА ГОРА"

Главен редактор - инж. Богдан БОГДАНОВ
Редакционен съвет:
проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ, проф. д-р Милко МИЛЕВ, доц. д-р Груд ПОПОВ, доц. д-р Янчо НАЙДЕНОВ, инж. Борис ГОСПОДИНОВ, инж. Никола КАВАРДЖИКОВ
Редактор - Диана ПЕТРОВА
Предпечатна подготовка - инж. Ваня ИЛИЕВА
Печат - БОБ и Ко Принт

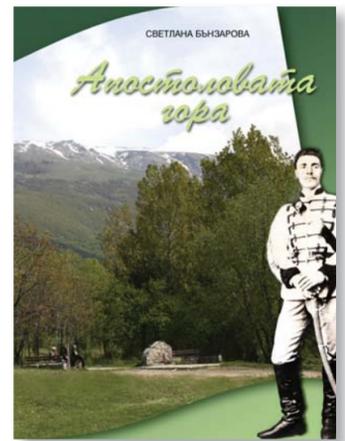
КОРЕСПОНДЕНТИ: инж. Борислав ЦВЯТКОВ - Бургас, инж. Веселин АНГЕЛОВ - Кърджали, инж. Димитър ЗДРАВКОВ - Кюстендил, инж. Елин ЛИЛОВ - Смолян, инж. Севдалина ДИМИТРОВА - Благоевград, инж. Йорданка СТОИЛОВА - Стара Загора, инж. Ирена БАНОВА - Русе, инж. Маргарита НОВКОВА - Берковица, инж. Николай КОЛЕВ - Шумен, инж. Радослав РАДЕВ - Варна, инж. Румяна ВЕЛЧЕВА - Ловеч, инж. Румяна ПЕНЕВА - Сливен, проф. Христо ЦАКОВ, инж. Стоян ТОШЕВ - София, инж. Тодор БОНЕВ - Велико Търново, инж. Цветко ВОДЕВ - Пазарджик.
Всички мнения, изразени в авторски публикации, са лични и не ангажират Редакцията.

Съюз на лесовъдите в България
Банкова сметка:
IBAN BG 90 STSA 93000010117510
Банков код: 30021040
Банка ДСК - АД, клон 4
София 1000, ул. "Парчевич" 42
За връзка със Съюза на лесовъдите в България и със Съюза на европейските лесовъди
e-mail: bbgora@abv.bg
www.european-foresters.info
Телефон на СЛБ: 02 / 981 86 32

35 години от създаването на Апостоловата гора край Карлово

Зелен паметник в чест на Васил Левски

Раждането на това лесовъдско творение започва в годината, в която България се готви да чества 150-годишната от рождението на Васил Левски, като през 1987 г. в „Народна култура“ с главен редактор Стефан Продев „посвята“ идеята юбилеят да се отбележи с делото на народа - засаждане на дръвчета в чест на Апостола на свободата. Тя е прегърнатата така горещо, че към Карлово започват да прииждат хора, готови на това дело, без да знаят къде да стане залесяването. На 13 и 14 юни 1987 г. в Карлово се провежда Националната среща на ученици от 321 училища, носещи името на Васил Левски, и именно те, децата, с помощта на Горското стопанство в Карлово засаждат първите фиданки в подножието на Карловския Балкан. До всяка фиданка е сложена табелка с името на населеното място, от което пристигат учениците, и възпоменателна плоча „Апостолова

През 2008 г. излиза книгата „Апостоловата гора“

Началото на гората, посветено на „Васил Левски“, е сложено

гора, 1987 г.“ Името на гората дължим на българския художник проф. Александър Поплилов.

Идеята трябва да бъде задвижена институционално, като се очаква лесовъдската колегия да посочи правилното място. В интерес на истината документите не се движат дълго между институциите и през октомври същата година то е определено и узаконено.

Неприветлив гол и безводен баир, западно от Карлово, близо до Подбалканската магистрала, върху който започва горската история на Апостоловата гора. Първоначалната площ на гората е 130 дка от поземления фонд на Карлово, но след като се залесява и се включват по-стари култури и с други промени през годините, балансът на Апостоловата гора става 368 дка, в основната си част държавна горска територия. Записана е в лесоустройството като „курортна гора, зелена зона“, но чак през 2008 г. е отбелязано и нанесено на картата наименованието на устроената територия като Апостолова гора. Макар че още през 1987 г. „Агрореспект“ изказва готовност за изработване на проект за лесопарк, и до днес територията не е с тази категория.

След символичното засаждане на дръвчета през 1987 г. на 6 март 1988 г. е извършено първото истинско залесяване от Горското стопанство в Карлово, с общо 96 080 фиданки в предварително подготвена през есента на предишната година почва. В корена на всяко дръвче е сложено сърцето на Георги Банков (1936-2010) - тогава директор на стопанството. На него и ръководеното от него ГС - Карлово, дължим раждането и поддържането на този уникален

През 1988 г. е направена паметна значка, която се дава на всички участници в залесяването

ръководен природен паметник в чест на Васил Левски.

Първите залесявания, проведени в района от Карловската секция по укрепяване на пороищата и залесяване в началото на ХХ в. - през 1915 г., са с червен американски дъб - устойчив и жизнен вид за такива непродуктивни почви.

Георги Банков добре знаеше този факт от историята на горското дело, виждаше трудностите на терена и бе запознат с нагласата на обществеността - гората, посветена на Апостола, да не бъде с иглолистни видове.

Последващите залесявания са проектирани брилянтно - като истинска шевица върху гръдта на Балкана са пръснати фиданките от червен и зимен дъб, планински ясен, сребролистна липа, бреза, чинар, явор, клен, акация, върба, топола, орех, кестен, дугласка ела, черен и бял бор, атласки кедър и череша. Началник на Домлянския участък на ГС - Карлово, тогава е инж. Мико Павлов и под ръководството му е залесен северният край на масива. И след това като директор на Държавно лесничество инж. Павлов не изоставя Апостоловата гора и запалва колектива да се грижи за нея, като включва и редакцията на сп. „Гора“, и има огромна заслуга за приобщаването на градската власт и общественост към това дело. В трудни времена на прехода Държавното горско стопанство в Карлово продължи да се грижи за ръководения паметник, създаден от лесовъди и горски работници в чест на Апостола на свободата.

Днес, 35 години след разлистването на първите фиданки в

Апостоловата гора, е красиво. През годините се подновяват табелите, изграждат се чешмата и мемориалният комплекс „Клетвата“, а през 2013 г. по случай 25-годишнината от създаването на гората Съюзът на лесовъдите в България, Регионалното дружество на Съюза и РДГ - Пловдив, откриват паметник на създателя ѝ Георги Банков.

Тази, пълна със символика гора, е за нас, хората. Вярваме, че Държавното горско стопанство в Карлово продължава грижите за Апостоловата гора и достойно ще отбележи 35-годишнината от това прекрасно дело на лесовъдите. Остава и ние да я пазим, както пазим идеите на Васил Левски.

Светлана БЪНЗАРОВА

Директорът Георги Банков (в средата), зам.-директорът инж. Димитър Христов (вляво) и главният инженер Васил Пенчев в Апостолова гора през 1992 г.

Залесява бригадата на Деля Попова с горски надзирател Томан Лалев

Култиватори HUSQVARNA

АГРОЛАНД - БЪЛГАРИЯ АД
София: 1700, ул. „Осми декември“ №133, тел: 024 666 916
e-mail: info@agroland.eu
www.husqvarna.bg

